

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

1. SKUPINA VII. RAZRED

ŠKOLSKA GODINA: 2019. / 2020.

UTORAK, 22. RUJNA 2020.

10: 00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitupisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadatka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2019./2020.
5. Jednom napisane odgovore u ispitupisuje nije dopušteno prepravljati već ih treba staviti u zagradu i precrtati te skraćenim potpisom (parafom) označiti i upisati ispravni odgovor.

—(Pipin Mali)—	Karlo Veliki	уо
precrtan	netočan odgovor u zagradi	ispravan odgovor paraf (skraćeni potpis)

6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadacima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnog odgovora.

1. Koje godine je Đorđe Petrović Karađorđe poveo je prvi srpski ustanak protiv osmanlijske vlasti?

1	
---	--

- A. 1800.
- B. 1804.
- C. 1813.
- D. 1815.

2. Kako se zvao francuski kralj koji je doživio, ali nije preživio Francusku revoluciju?

1	
---	--

- A. Luj XIV.
- B. Luj XV.
- C. Luj XVI.
- D. Luj XVIII.

3. Povežite datum 14. srpnja 1789. s važnim događajem iz vremena Francuske revolucije.

1	
---	--

- A. osnivanje Narodne skupštine
- B. osvajanje Bastille
- C. proglašenje Deklaracije o pravima čovjeka i građanina
- D. osnivanje Ustavotvorne skupštine

4. Kako su se zvale prve novine na hrvatskom jeziku?

1	
---	--

- A. Zora dalmatinska
- B. Kraglski Dalmatin
- C. Novine horvatzke
- D. Naša sloga

5. U kojim su dijelu Austro-Ugarske Monarhije živjeli Bunjevci i Šokci kao hrvatska manjinska zajednica?

1	
---	--

- A. u Slovačkoj
- B. u Gradišću
- C. u ugarskom Podunavlju
- D. u Moravskoj

6. U kojem je gradu bilo središte Istarskog sabora osnovanog 1861. godine?

1	
---	--

- A. u Poreču
- B. u Rovinju
- C. u Puli
- D. u Pazinu

7. Koja od navedenih hrvatskih regija nije pripadala Ilirskim provincijama?

1	
---	--

- A. Lika
- B. Dalmacija
- C. Slavonija
- D. Istra

8. Koji je od navedenih umjetnika nije bio književnik?

1	
---	--

- A. Johann W. Goethe
- B. Eugène Delacroix
- C. Edgar A. Poe
- D. Victor Hugo

9. Koja osoba ne pripada među istaknute hrvatske prvake u Bosni i Hercegovini iz razdoblja druge polovice 19. stoljeća i prve polovice 20. stoljeća?

1	
---	--

- A. Petar Preradović
- B. fra Grgo Martić
- C. Josip Stadler
- D. Ivo Pilar

10. Opći njemački sabor (Svenjemački parlament) zasjedao je 1848. godine u kojem gradu?

1	
---	--

- A. Münchenu
- B. Berlinu
- C. Beču
- D. Frankfurtu na Majni

11. Godine 1815. osnovana je Sveta alijansa, politički savez vladara Habsburške Monarhije, Prusije i koje još države?

1	
---	--

- A. Velike Britanije
- B. Francuske
- C. Portugala
- D. Rusije

12. Gdje je započelo organiziranje tajnih društava poznatih pod nazivom Karbonari?

1	
---	--

- A. u Francuskoj
- B. u Njemačkoj
- C. u Nizozemskoj
- D. u Italiji

II. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne sadržaje. Upišite slovo iz lijevog stupca na odgovarajuću crtu ispred broja u desnom stupcu. Tri su crte viška.

13. Povežite svakog od navedenih književnika iz vremena romantizma sa zemljom iz koje potječu.

3	
---	--

- A. George Gordon Byron
- B. Sándor Petőfi
- C. Franc Prešern

- ___1. Slovenija
- ___2. Italija
- ___3. Hrvatska
- ___4. Srbija
- ___5. Mađarska
- ___6. Engleska

14. Povežite ime svakog od navedenih znanstvenika s njegovim znanstvenim doprinosom.

3	
---	--

- A. Ignaz Semmelweiss
- B. Charles Darwin
- C. Wilhelm Röntgen

- ___1. teorija gravitacije
- ___2. x-zrake
- ___3. električna energija
- ___4. otkriće radija i polonija
- ___5. teorija evolucije
- ___6. pranje ruku

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima.

15. Kako su ilirci nazivali pristaše Horvatsko-vugerske stranke?

1	
---	--

16. Kako se zvao franjevac koji je 1850. pokrenuo prvi bosanskohercegovački časopis *Bosanski prijatelj*?

1	
---	--

17. Kako nazivamo pjesme domoljubnog sadržaja iz vremena ilirizma?

1	
---	--

18. Marija Terezija nije bila samo brižna kraljica, nego i majka svoje brojne obitelji. Koliko je djece rodila?

1	
---	--

19. Sjedinjene Američke Države osnovane su na temeljima republikanizma i kao savez država. Kako se naziva takav savez država?

1	
---	--

20. Godine 1847. Hrvatski je sabor donio odluku da se hrvatski jezik ima uzvisiti na onu čast, vrijednost i valjanost koju je dotad uživao koji jezik?

1	
---	--

21. Koji je izum izumio Alexander Graham Bell?

1	
---	--

22. Kako su nazivani radnici koji su u 19. stoljeću uništavali strojeve jer su smatrali da im oni oduzimaju posao i dobit?

1	
---	--

23. Kako se naziva kasna faza baroka?

1	
---	--

IV. Kronološki poredajte navedene događaje.

24. Kronološki poredajte zbivanja iz Napoleonovog života

2	
---	--

A. ___ proglašen carem
B. ___ osvaja Veneciju
C. ___ proglašen članom Konzulata
D. ___ osvaja Španjolsku

25. Kronološki poredajte događaje iz povijesti ilirskog pokreta

2	
---	--

A. ___ zabrana ilirskog imena
B. ___ srpanjske žrtve
C. ___ osnivanje Ilirske stranke (Narodne ilirske partaje)
D. ___ osnivanje Matice ilirske

26. Kronološki poredajte događaje iz povijesti ujedinjenja Njemačke

2	
---	--

A. ___ Osnivanje Svenjemačkog parlamenta (Općeg njemačkog sabora)
B. ___ rat između Austrije i Pruske
C. ___ proglašenje Njemačkog Carstva
D. ___ Francuska objavila rat Pruskoj

V. Zaokruži slovo ispred točnoga kronološkog slijeda navedenih događaja

27. Kronološki poredajte promjene državnog uređenja Francuske tijekom Francuske revolucije

1	
---	--

A. carstvo → apsolutistička monarhija → ustavna monarhija → republika
B. ustavna monarhija → apsolutistička monarhija → carstvo → republika
C. apsolutistička monarhija → ustavna monarhija → republika → carstvo
D. republika → carstvo → apsolutistička monarhija → ustavna monarhija

28. Kronološki poredajte događaje iz vremena revolucionarnih zbivanja 1848./49. godine u Hrvatskoj.

1	
---	--

- A. nametnuti ili oktroirani ustav → Jelačić objavljuje rat Ugarskoj → prvo zasjedanje Hrvatskog (zastupničkog) sabora → Zahtijevanja naroda
B. Jelačić objavljuje rat Ugarskoj → Zahtijevanja naroda → nametnuti ili oktroirani ustav → prvo zasjedanje Hrvatskog (zastupničkog) sabora
C. prvo zasjedanje Hrvatskog (zastupničkog) sabora → nametnuti ili oktroirani ustav → Zahtijevanja naroda → Jelačić objavljuje rat Ugarskoj
D. Zahtijevanja naroda → prvo zasjedanje Hrvatskog (zastupničkog) sabora → Jelačić objavljuje rat Ugarskoj → nametnuti ili oktroirani ustav

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć povijesnog izvora.

29. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Dragojla Jarnević je u svojem dnevniku zapisala sjećanja iz vremena ilirskog pokreta. Naročito su važna i zanimljiva dva zapisa:

30.XI.1836. „Naši prijatelji iz sjemeništa pišu nam češće, a i ja i sestra njima, ali njemački; hrvatski nam se ne da! (...)

26.X.1837. „Popodne dođe brat sa Vranićem i Neralićem, i glavni nam bijaše razgovor ilirstvo. Meni se teško daje u to ime Ilirac, Ilirka – mjesto Hrvat, Hrvatica, ali čim to tako odlučiše učenjaci, kao nekakav Gaj u Zagrebu, i njemu podobni, mislim, da to mora biti tako. Samo što mi ne ide s tim ilirskim ili hrvatskim jezikom.“

A. Kojim jezikom je do početka ilirskog pokreta Dragojla Jarnević najviše govorila i pisala?

1	
---	--

B. Koga je Dragojla Jarnević istaknula kao autoritet u pogledu pitanja nacionalnog imena? (navedi ime i prezime)

1	
---	--

C. Koje godine su *Novine hrvatske* promijenile ime u *Ilirske narodne novine*?

1	
---	--

30. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Proglas Franje Josipa I. prilikom ulaska austrijske vojske u Bosnu i Hercegovinu 1878. godine:

„Čete cara austrijskog i kralja ugarskog odlučile su prijeći granice Vaše domovine. One ne dolaze kao neprijatelji, da zemlju silom zauzmu. One dolaze kao prijatelji, da učine kraj zlu, koje već nekoliko godina uznemiruje ne samo Bosnu i Hercegovinu nego i pogranične zemlje Austro-Ugarske. Car i Kralj je s bolom saznao da ovu lijepu zemlju pustoši građanski rat, da njeni stanovnici međusobno ratuju, da je trgovina i promet prekinut, Vaše blago izloženo otimačini, Vaša polja neobrađena i da se jad udomio u gradu i na selu. Veliki i teški događaji učinili su Vašu vladu nemoćnom da uspostavi trajan mir i slogu, na kojima počiva blagostanje naroda. (...) I tako će carske i kraljevske čete Vama doći. One vam ne nose mir, nego rat.“

A. Koje je godine započeo ustanak Hrvata i Srba u Bosni i Hercegovini koji je prethodio austrijskoj okupaciji?

1	
---	--

B. Na kojem su kongresu europske sile odlučile odobriti austrijsku okupaciju Bosne i Hercegovine?

1	
---	--

C. Jesu li ratni sukobi u Bosni i Hercegovini doista završili nakon austrijske okupacije 1878. godine?

1	
---	--

31. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Maximilien Robespierre, vođa jakobinaca u vrijeme Francuske revolucije, izjavio je u svojem govoru u Skupštini 1794. godine sljedeće:

„Ako je pokretač narodne vladavine u miru vrlina, pokretač narodne vladavine u revoluciji u isti su mah i vrlina i teror; vrlina bez koje je teror koban; teror, bez kojeg je vrlina nemoćna. Teror nije ništa drugo, doli brza, stroga i neumitna pravda...”

A. Koje su godine jakobinci preuzeli vlast u Francuskoj?

1	
---	--

B. Koja metoda vladavine spomenuta u njegovom govoru nikako nije u skladu s demokratskim nazorima?

1	
---	--

C. Što se dogodilo s Robespierrom nakon svrgavanja jakobinaca 1794. godine?

1	
---	--

VII. Sljedeće zadatke riješite na povijesnim zemljovidima.

32. Pozorno pogledajte zemljovid Italije iz vremena stvaranja Kraljevine Italije. Upišite slova ispred ponuđenih odgovora u prozorčice na zemljovidu.

1	
---	--

A. Država koja je vodila ujedinjenje Italije.

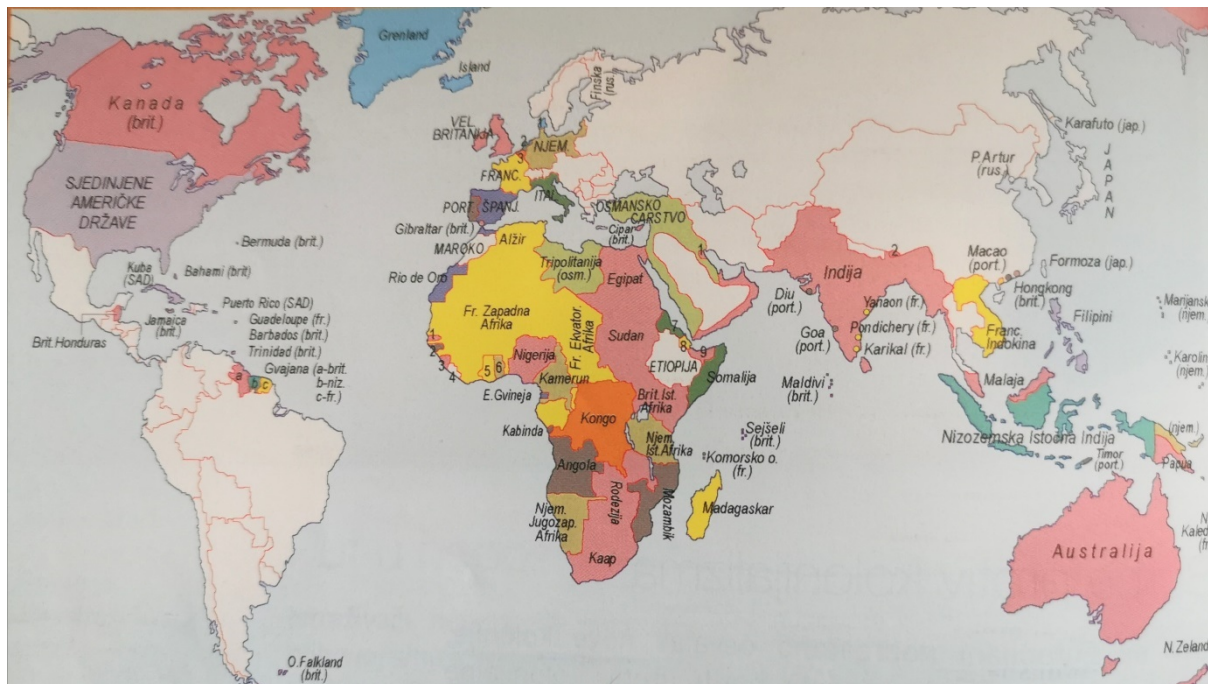
1	
---	--

B. Pokrajina koja je do 1866. godine pripadala Austrijskom Carstvu.

1	
---	--

C. Zadnja talijanska država priključena Kraljevini Italiji.

33. Pozorno pogledajte zemljovid svijeta oko 1900. godine. Odgovorite na postavljena pitanja.

A. Koja je država bila najveća kolonijalna sila krajem 19. stoljeća?

1		_____
---	--	-------

B. Kako se zvala njena najveća i najbogatija kolonija?

1		_____
---	--	-------

C. Kako su nazivane njene kolonije koje su dobile autonomiju?

1		_____
---	--	-------